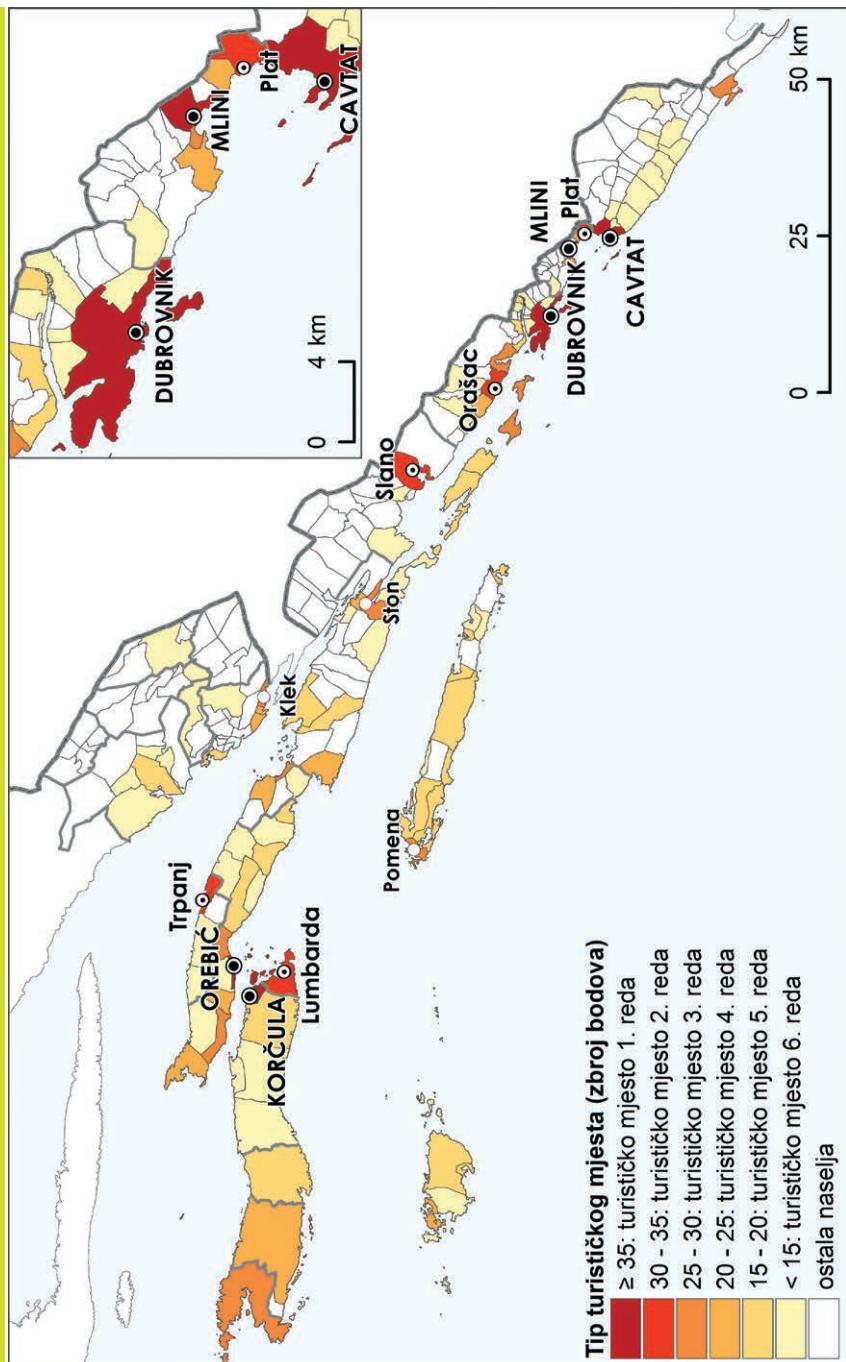

TIPOVI TURISTIČKIH MJESTA U JUŽNOJ DALMACIJI PREMA STUPNUJU TURISTIČKOG RAZVOJA

Sl. 1. Tipologija turističkih mjesta prema intenzitetu razvoja turizma u Južnoj Dalmaciji
Izvor: Šulc, I., 2016: Modeli razvoja turizma u Južnoj Dalmaciji, Doktorski rad, Prirodoslovno-matematički fakultet, Geografski odjek, Zagreb.

VISE INFORMACIJA O TIPOLOGIJI DOSTUPNO JE U:

Šulc, I., 2016: Modeli razvoja turizma u Južnoj Dalmaciji, Doktorski rad, Prirodoslovno-matematički fakultet, Geografski odjek, Zagreb.
Šulc, I., Opradić, V. T., 2015: Typology of Tourist Resorts in Croatia: The Case of South Dalmatia, Mittelungen der Österreichischen Geographischen Gesellschaft 157, 229-252.

Tipologija turističkih mesta s obzirom na intenzitet razvoja turizma izrađena je u sklopu doktorskog istraživanja *Modeli razvoja turizma u Južnoj Dalmaciji* na temelju sedam indikatora turističke ponude, turističke potražnje i pritiska turizma na prostor (2011. godine): (1) broj turističkih postelja, (2) broj turističkih dolazaka, (3) broj ostvarenih noćenja, (4) koeficijent turističke funkcionalnosti (broj turističkih postelja na 100 stanovnika), (5) gustoća turističkih postelja (broj turističkih postelja po km²) (6) gustoća turističkih dolazaka (broj turističkih dolazaka po km²), (7) turistički razred prema *Pravilniku o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede*. Svakom indikatoru za svako naselje pridružen je određeni broj bodova (od 1 do 6), ovisno o vrijednosti indikatora. Veći broj bodova pridružen je razredima s većim intenzitetom pojave, a manji broj bodova razredima s manjim intenzitetom pojave.

Tab. 1. Razredi (tipovi) turističkih mesta prema intenzitetu razvoja turizma u Južnoj Dalmaciji

Tip	Bodovi	Opća obilježja	Broj naselja
Turističko mjesto prvog reda (turistička jezgra)	≥ 35	Turističko središte šireg prostora. Izrazito razvijeno turističko mjesto. Bogata atrakcijska osnova integrirana u kompleksnu turističku ponudu. Izrazito turistificiran prostor. Nositelj turističkog razvoja regije.	5
Turističko mjesto drugog reda (sekundarni turistički centar)	30 – 34	Turistički razvijeno naselje. Turističko središte šireg prostora u kojem je turizam slabije razvijen ili sekundarno središte u turistički izrazito razvijenom prostoru. Raznovrsna atrakcijska osnova. Prevladava ljetni odmorišni turizam s dopunom drugih oblika turizma. Nositelj razvoja uže okolice.	5
Turističko mjesto trećeg reda (lokalni turistički centar)	25 – 29	Turistički srednje razvijeno naselje visoko usmjeren na turizam. Prevlada ljetni odmorišni turizam.	12
Turističko mjesto četvrtog reda	20 – 24	Razvijeno malo turističko mjesto. Populacijski malo naselje usmjeren na turizam. Uz turizam se stanovništvo bavi i drugim aktivnostima. Prevladava ljetni odmorišni turizam.	13
Turističko mjesto petog reda	15 – 19	Srednje razvijeno malo turističko mjesto. Populacijski malo naselje u kojemu je turizam samo jedna od aktivnosti. Jednostavna turistička ponuda usmjerena na ljetni odmorišni turizam i privatni smještaj.	22
Turističko mjesto šestog reda	< 15	Slabo razvijeno malo turističko mjesto. Turizam je samo dopuna ostalim gospodarskim aktivnostima.	50

Od ukupno 227 naselja, u analizu je ušlo 107 naselja koja su u razdoblju 2010. – 2012. imala registrirane turističke dolaske, noćenja i postelje, dok 120 naselja bez registriranog turističkog prometa nije ušlo u analizu. U razred turističkih mesta prvog reda ušli su Dubrovnik, Orebic, Mlini, Cavtat i Korčula. Sva su ta naselja turistički visoko razvijena (po pitanju smještajnih kapaciteta, turističkog prometa i strukture turističke ponude), predstavljaju središta turističkih regija u širem prostoru i nositelji su turističkog razvoja Južne Dalmacije. U turistička mjesta drugog reda ušla su visoko razvijena sekundarna turistička središta nastala uz turistička mjesta prvog reda (Orašac uz Dubrovnik, Plat uz Mline i Lumbarda uz Korčulu) te turistička središta u prostoru u kojem je turizam slabije razvijen (Slano i Trpanj). Na Mljetu i Lastovu te u Donjoneretvanskom kraju nema turističkih mesta prvog i drugog reda.

Ivan Šulc